

जब तक आपको यह प्रश्न-पुस्तिका खोलने को नहीं कहा जाए तब तक न खोलें।

2025

Question Booklet Bar Code Serial No.

प्रश्न-पुस्तिका बार कोड क्रम संख्या

1300105

कोड : BIRU-28

विषय : सामान्य अध्ययन एवं परिचयन

भाग - I : सामान्य अध्ययन : प्रश्न संख्या 1 से 30

भाग - II : परिचयन : प्रश्न संख्या 31 से 120

समय : 2 घण्टे

पूर्णांक : 150

अपना अनुक्रमांक सामने बॉक्स में

अंकों में

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

लिखें

शब्दों में

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

अन्तरीक्षक
के हस्ताक्षर

प्रश्नों के उत्तर के लिए केवल काले बॉल-प्वाइंट पेन का प्रयोग करें।

अभ्यर्थी ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर उत्तर देने से पहले सभी अनुदेशों

को सावधानीपूर्वक पढ़ लें।

आपको अपने सभी उत्तर केवल ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर ही देने हैं। परीक्षा के उपरान्त ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक अन्तरीक्षक को सौंप दें तथा अभ्यर्थी प्रति (नीली) अन्तरीक्षक से प्राप्त कर लें।

महत्वपूर्ण अनुदेश

- सभी प्रश्नों के उत्तर दें। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं। ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक और प्रश्न-पुस्तिका जिनकी बार कोड क्रम संख्या एकसमान है, सील्ड पारदर्शी पॉलीथीन पैकेट के अन्दर एक साथ रखी है।
- पारदर्शी सील्ड पॉलीथीन पैकेट खोलने के तुरन्त बाद, पुनः जाँच करके देख लें कि प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या एकसमान हैं तथा सभी पृष्ठ भली-भाँति छपे हुए हैं। यदि प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या एकसमान न हों या इसमें अन्य कोई विसंगति हो, तो इसे अन्तरीक्षक को वापस कर प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक की दूसरी सील्ड पॉलीथीन पैकेट प्राप्त कर लें।
- अभ्यर्थी प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या के एकसमान होने की पुष्टि करने के उपरान्त ही ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर अपना सही अनुक्रमांक, विषय एवं विषय कोड निर्धारित स्थान पर अंकित करें, अन्यथा ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा और उसकी ज़िम्मेदारी स्वयं अभ्यर्थी की होगी।
- अनुक्रमांक के अलावा प्रश्न-पुस्तिका के कवर पेज पर कुछ न लिखें। रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के अन्त में दिए गए दो पृष्ठों का प्रयोग करें।
- इस प्रश्न-पुस्तिका में 120 प्रश्न हैं। प्रत्येक प्रश्न के चार (4) वैकल्पिक उत्तर प्रश्न के नीचे दिए गए हैं। इन चारों में से केवल एक ही सही उत्तर है। जिस उत्तर को आप सही या सबसे उचित समझते हैं, ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक में उसके अक्षर वाले वृत्त को काले बॉल-प्वाइंट पेन से पूरा काला कर दें।
- इस प्रश्न-पुस्तिका में भाग - I के सभी प्रश्न अंग्रेज़ी व हिन्दी दोनों भाषाओं में मुद्रित हैं। द्विभाषी (अंग्रेज़ी/हिन्दी) में किसी भी प्रश्न में अस्पष्टता के मामले में प्रश्न का अंग्रेज़ी संस्करण प्रभावी होगा।
- गलत उत्तरों के लिए दण्ड :

ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक में अभ्यर्थी द्वारा दिए गए गलत उत्तरों के लिए दण्ड दिया जाएगा।

- प्रत्येक प्रश्न के लिए चार वैकल्पिक उत्तर हैं। अभ्यर्थी द्वारा प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए एक गलत उत्तर के लिए प्रश्न हेतु नियत किए गए अंकों का एक-तिहाई दण्ड के रूप में काटा जाएगा।
- यदि कोई अभ्यर्थी एक से अधिक उत्तर देता है, तो इसे गलत उत्तर माना जाएगा, यद्यपि दिए गए उत्तरों में से एक उत्तर सही होता है, फिर भी उस प्रश्न के लिए उपर्युक्तानुसार ही उसी तरह का दण्ड दिया जाएगा।
- यदि अभ्यर्थी द्वारा कोई प्रश्न हल नहीं किया जाता है, अर्थात् अभ्यर्थी द्वारा उत्तर नहीं दिया जाता है, तो उस प्रश्न के लिए कोई दण्ड नहीं दिया जाएगा।

नोट : कृपया प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या के एकसमान होने की जाँच कर ली जाए तथा बार कोड क्रम संख्या के एकसमान न होने की दशा में उसे बदलकर प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक की दूसरी सील्ड पॉलीथीन पैकेट प्राप्त कर लिया जाए।

Note : English version of the instructions is printed on the back cover of this Question Booklet.

Part – I/भाग – I

General Studies/सामान्य अध्ययन

1. The definition of health as “a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease and infirmity” is given by
- (a) FAO (b) UNICEF
(c) WHO (d) UNDP
2. Which of the following best explains the concept of sustainable development ?
- (a) Development controlled by international institutions
(b) Development focused only on economic growth
(c) Development without using natural resources
(d) Development that meets present needs without harming future needs
3. Which of the following Indian festival has been included recently in UNESCO Intangible Cultural Heritage List ?
- (a) Deepawali (b) Pongal
(c) Holi (d) Onam
4. The Cultural and Educational Right in Indian Constitution is guaranteed by the following
- (a) Art. 27 and Art. 28
(b) Art. 29 and Art. 30
(c) Art. 28 and Art. 29
(d) None of the above
5. Recent terminology used for repayment of public debt that is preferred, is
- (a) Return of public debt
(b) Repudiation
(c) Suspension of payments
(d) Transfer moratorium
6. Which of the following is NOT correctly matched ?
(Education Commission)	(Year)
(a) The Indian Universities Act	– 1917
(b) Sir Charles Wood’s Despatch on Education	– 1854
(c) Radha Krishnan Commission	– 1948-49
(d) University Grants Commission	– 1953
1. स्वास्थ्य की परिभाषा जिसे “सम्पूर्ण शारीरिक, मानसिक और सामाजिक कल्याण अवस्था के रूप में देखा जाता है और जो केवल रोग और दुर्बलता की अनुपस्थिति नहीं है”, दी गयी है
- (a) FAO द्वारा (b) UNICEF द्वारा
(c) WHO द्वारा (d) UNDP द्वारा
2. निम्नलिखित में से कौन सतत विकास की अवधारणा को सबसे अच्छी तरह से समझाता है ?
- (a) अन्तरराष्ट्रीय संस्थाओं द्वारा नियंत्रित विकास
(b) केवल आर्थिक विकास पर आधारित विकास
(c) प्राकृतिक संसाधनों के प्रयोग के बिना विकास
(d) वर्तमान आवश्यकताओं को पूरा करते हुए भविष्य की आवश्यकताओं को नुकसान पहुंचाए बिना विकास
3. यूनेस्को की अमूर्त सांस्कृतिक विरासत सूची में हालही में किस भारतीय त्यौहार को शामिल किया गया है ?
- (a) दीपावली (b) पोंगल
(c) होली (d) ओणम/ओनम
4. भारतीय संविधान में संस्कृति और शिक्षा सम्बंधी अधिकार निम्न द्वारा प्रदान किया गया है
- (a) अनु. 27 और अनु. 28
(b) अनु. 29 और अनु. 30
(c) अनु. 28 और अनु. 29
(d) उपरोक्त में से कोई नहीं
5. सार्वजनिक ऋण के पुनर्भुगतान के लिए आजकल प्रयुक्त शब्दावली जिसे प्राथमिकता दी जाती है, वह है
- (a) सार्वजनिक ऋण की वापसी
(b) अस्वीकृति
(c) भुगतान का निलम्बन
(d) स्थानांतरण स्थगन
6. निम्नलिखित में से कौन-सा सही सुमेलित नहीं है ?
(शिक्षा आयोग)	(वर्ष)
(a) भारतीय विश्वविद्यालय अधिनियम	– 1917
(b) शिक्षा पर सर चार्ल्स वुड्स डिस्पैच	– 1854
(c) राधा कृष्णन आयोग	– 1948-49
(d) विश्वविद्यालय अनुदान आयोग	– 1953

7. Which variety of coffee initially brought from Yemen, is produced in India and is in great demand worldwide ?
 (a) Excelsa (b) Liberica
 (c) Robusta (d) Arabica
8. When and where did the first session of the Indian National Congress take place and how many delegates participated in it ?
 (a) December 1885, Bombay, 72 delegates
 (b) December 1885, Calcutta, 72 delegates
 (c) December 1885, Bombay, 69 delegates
 (d) December 1880, Bombay, 70 delegates
9. First Indian astronaut who visited International Space Station is
 (a) Shubhanshu Shukla
 (b) Raja Chari
 (c) Rakesh Sharma
 (d) Kalpana Chawla
10. How many members does the President of India nominate in Rajya Sabha ?
 (a) 20 members (b) 10 members
 (c) 15 members (d) 12 members
11. In the semi-arid regions of Rajasthan, what were the traditional underground tanks for storing drinking water called ?
 (a) Tankas (b) Guls
 (c) Khadins (d) Johads
12. Bhagat Singh was the founding Secretary of which of the following organisation ?
 (a) Kirti Kisan Party
 (b) H.S.R.A.
 (c) Lahore Student's Union
 (d) Punjab Naujawan Bharat Sabha

7. कॉफी की कौन-सी किस्म, जो शुरू में यमन से लाई गयी थी, भारत में उत्पादित की जाती है और दुनिया भर में उसकी बहुत माँग है ?
 (a) एक्सेल्सा (b) लिबेरिका
 (c) रोबस्टा (d) अरेबिका
8. भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस का पहला अधिवेशन कब और कहाँ हुआ तथा इसमें कितने प्रतिनिधियों ने भाग लिया ?
 (a) दिसम्बर 1885, बम्बई, 72 प्रतिनिधि
 (b) दिसम्बर 1885, कलकत्ता, 72 प्रतिनिधि
 (c) दिसम्बर 1885, बम्बई, 69 प्रतिनिधि
 (d) दिसम्बर 1880, बम्बई, 70 प्रतिनिधि
9. अन्तर्राष्ट्रीय अंतरिक्ष स्टेशन की यात्रा करने वाले पहले भारतीय अंतरिक्ष यात्री है
 (a) शुभांशु शुक्ला
 (b) राजा चारी
 (c) राकेश शर्मा
 (d) कल्पना चावला
10. भारत का राष्ट्रपति राज्यसभा में कितने सदस्य मनोनीत करता है ?
 (a) 20 सदस्य (b) 10 सदस्य
 (c) 15 सदस्य (d) 12 सदस्य
11. राजस्थान के अर्ध-शुष्क क्षेत्रों में पीने के पानी के भण्डारण के लिए पारम्परिक भूमिगत टैंकों को क्या कहा जाता है ?
 (a) टंका (b) गुल्स
 (c) खादीन (d) जोहड
12. भगत सिंह निम्नलिखित में से किस संस्था के संस्थापक सचिव थे ?
 (a) कीर्ति किसान पार्टी
 (b) एच.एस.आर.ए.
 (c) लाहौर छात्र संघ
 (d) पंजाब नौजवान भारत सभा

13. Which one of the following is NOT properly matched ?
- (a) 74th Constitutional Amendment Act – Centre-State Relations
 (b) 73rd Constitutional Amendment Act – Panchayati Raj
 (c) 42nd Constitutional Amendment Act – Fundamental Duties
 (d) 44th Constitutional Amendment Act – Abolition of the Right to Property as Fundamental Right
14. Which gas is responsible for the greenhouse effect ?
- (a) Nitrogen (b) Hydrogen
 (c) Oxygen (d) Carbon dioxide
15. Where was U.N. Climate Summit, COP30 held ?
- (a) Indonesia (b) Nigeria
 (c) Brazil (d) China
16. Which of the following Academy was founded by the Ninth Century Abbasid Caliph Al-Mamun, which undertook the ambitious project of translating Greek, Persian and Sanskrit texts on Philosophy and Science into Arabic ?
- (a) Al-Nizamiyya
 (b) Dar-al-Ilm
 (c) Bayt-al-Hikmah
 (d) Al-Azhar Mosque and University
17. The terms Micro-Economics and Macro-Economics were first coined by
- (a) J. M. Keynes (b) Adam Smith
 (c) Ragnar Frisch (d) Alfred Marshall
18. In a certain code language 'HIM-ACE' is written as 21. How will 'SIP-TAG' be written in that code language ?
- (a) 19 (b) 14
 (c) 12 (d) 16
13. निम्न में से कौन एक सुमेलित नहीं है ?
- (a) 74 वाँ संविधान संशोधन – केन्द्र-राज्य सम्बन्ध अधिनियम
 (b) 73 वाँ संविधान संशोधन – पंचायती राज अधिनियम
 (c) 42 वाँ संविधान संशोधन – मौलिक कर्तव्य अधिनियम
 (d) 44 वाँ संविधान संशोधन – सम्पत्ति के अधिकार का मौलिक अधिकार के रूप में निरसन
14. ग्रीनहाउस प्रभाव (हरितगृह प्रभाव) के लिए कौन-सी गैस जिम्मेदार है ?
- (a) नाइट्रोजन (b) हाइड्रोजन
 (c) ऑक्सीजन (d) कार्बन डाईऑक्साइड
15. संयुक्त राष्ट्र जलवायु शिखर सम्मेलन, COP30 कहाँ सम्पन्न हुई ?
- (a) इन्डोनेशिया (b) नाइजीरिया
 (c) ब्राजील (d) चीन
16. नौवीं सदी के अबासिद खलीफा अल-मामुन ने निम्न में से किस अकादमी की स्थापना की, जिसमें दर्शन और विज्ञान पर यूनानी, फारसी और संस्कृत के ग्रन्थों का अरबी में अनुवाद करने का महत्वाकांक्षी परियोजना को हाथ में लिया ?
- (a) अल-निज़ामिया
 (b) दार-अल-इल्म
 (c) बयत-अल-हिक्मा
 (d) अल-अज़हर मस्जिद एवं विश्वविद्यालय
17. व्यष्टि-अर्थशास्त्र तथा समष्टि-अर्थशास्त्र का सर्वप्रथम निर्माण किसने किया ?
- (a) जे. एम. कीन्स (b) एडम स्मिथ
 (c) रेग्नर फ्रिश (d) अल्फ्रेड मार्शल
18. किसी निश्चित कोड भाषा में 'HIM-ACE' को 21 लिखा जाता है। उसी कोड भाषा में 'SIP-TAG' को किस प्रकार लिखा जायेगा ?
- (a) 19 (b) 14
 (c) 12 (d) 16

19. In which region of the world are the highest number of volcanoes found ?

- (a) Circum pacific belt
(b) Indian oceanic belt
(c) Mid continental belt
(d) Atlantic belt

20. Consider the following statements with reference to present Chief Justice of India.

1. Present Chief Justice of India is Justice Surya Kant.
 2. Surya Kant is 52nd Chief Justice of India.
- Select the correct answer from the code given below :

Code :

- (a) Neither 1 nor 2 (b) Only 2
(c) Only 1 (d) Both 1 and 2

21. Under which title has Dara Shikoh translated fifty two upanishads into Persian language ?

- (a) Sirr-i-Akbar
(b) Majm-ul-Bahrin
(c) Safinat-ul-Auliya
(d) Risal-e-Haqnuma

22. The Viksit Bharat Guarantee for Rozgar and Ajeevika Mission (Gramin) Act, 2025 (VB-G RAM G Bill 2025), represents a significant upgrade over MGNREGA because in MGNREGA

- A. Structural weaknesses
B. Not able to enhance rural employment
C. Absence of transparency and planning
D. Absence of accountability

Select the correct answer from the code given below :

Code :

- (a) All of the above (b) B and C
(c) A and B (d) C and D

23. Which Constitutional authority determines the disqualification of MP's of Lok Sabha under the 10th Schedule ?

- (a) Speaker of the Lok Sabha
(b) Supreme Court
(c) Election Commission
(d) President

19. विश्व के किस क्षेत्र में सर्वाधिक ज्वालामुखी पाए जाते हैं ?

- (a) परिप्रशान्त महासागरीय मेखला
(b) हिन्द महासागरीय मेखला
(c) मध्य महाद्वीपीय मेखला
(d) अन्ध महासागरीय मेखला

20. भारत के वर्तमान मुख्य न्यायाधीश के संदर्भ में निम्नलिखित कथनों पर विचार कीजिए ।

1. न्यायमूर्ति सूर्य कान्त भारत के वर्तमान मुख्य न्यायाधीश हैं ।
 2. सूर्य कान्त भारत के 52 वें मुख्य न्यायाधीश हैं ।
- नीचे दिये गये कूट में से सही उत्तर चुनिए :

कूट :

- (a) न तो 1 न ही 2 (b) केवल 2
(c) केवल 1 (d) 1 और 2 दोनों

21. दारा शिकोह ने बावन उपनिषदों का फारसी भाषा में अनुवाद किस शीर्षक से किया ?

- (a) सिर-ए-अकबर
(b) मज्म-उल-बहरीन
(c) सफीनत-उल-औलिया
(d) रिसाल-ए-हकनुमा

22. विकसित भारत गारन्टी रोजगार आजीविका मिशन (ग्रामीण) अधिनियम, 2025 (VB-G RAM G Bill 2025), MGNREGA की तुलना में एक महत्वपूर्ण उन्नयन का प्रतिनिधित्व करता है, क्योंकि MGNREGA में

- A. संरचनात्मक कमजोरियाँ
B. ग्रामीण रोजगार बढ़ाने में असमर्थ
C. पारदर्शिता और योजना का अभाव
D. जवाबदेही का अभाव

नीचे दिए गए कूट में से सही उत्तर चुनें :

कूट :

- (a) उपरोक्त सभी (b) B एवं C
(c) A एवं B (d) C एवं D

23. कौन-सा संवैधानिक प्राधिकारी 10 वीं अनुसूची के तहत लोकसभा सांसदों की अयोग्यता का निर्धारण करता है ?

- (a) लोकसभा का अध्यक्ष
(b) उच्चतम न्यायालय
(c) चुनाव आयोग
(d) राष्ट्रपति

24. When and where was Guru Nanak Ji, the founder of Sikhism born ?

- (a) 1489, Amritsar (b) 1479, Amritsar
(c) 1469, Talwandi (d) 1489, Talwandi

25. The first Indian woman to win Mrs. Universe crown

- (a) Sumona Chatterji (b) Sherry Singh
(c) Promila Rani (d) Jeevika Jha

26. Who presented the Nebular hypothesis, regarding the origin of the earth ?

- (a) Jeffery (b) Sir James Jeans
(c) Laplace (d) Chamberlin

27. Arrange the following Prime Ministers of India in chronological order of their tenure.

1. Charan Singh
2. V. P. Singh
3. H. D. Deve Gowda
4. P. V. Narasimha Rao

- (a) 2, 1, 3, 4 (b) 1, 3, 4, 2
(c) 2, 3, 1, 4 (d) 1, 2, 4, 3

28. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other as Reason (R).

Assertion (A) : Khadar soil is more fertile than Bangar soil.

Reason (R) : Khadar is new alluvial soil which has a higher concentration of fine particles and less kankar nodules.

Select the correct answer from the code given below :

Code :

- (a) (A) is false, but (R) is true
(b) (A) is true, but (R) is false
(c) Both (A) and (R) are true, (R) is the correct explanation of (A)
(d) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

29. When lead nitrate powder is heated in a boiling tube, brown fumes are evolved. These fumes are of

- (a) NO (b) PbO
(c) NO₂ (d) O₂

30. Fill in the blank.
AI, EO, IU, _____, UE

- (a) OA (b) UA
(c) OU (d) OI

24. सिख धर्म के संस्थापक गुरु नानक जी का जन्म कब और कहाँ हुआ था ?

- (a) 1489, अमृतसर (b) 1479, अमृतसर
(c) 1469, तलवंडी (d) 1489, तलवंडी

25. मिसेज यूनीवर्स का ताज जीतने वाली प्रथम भारतीय महिला है

- (a) सुमोना चटर्जी (b) शेरी सिंह
(c) प्रोमिला रानी (d) जीविका झा

26. पृथ्वी की उत्पत्ति से सम्बंधित निहारिका परिकल्पना किसने प्रस्तुत की ?

- (a) जेफरी (b) सर जेम्स जीन्स
(c) लाप्लास (d) चैम्बरलिन

27. निम्नलिखित भारत के प्रधानमंत्री को उनके कार्यकाल के कालानुक्रमिक क्रम में व्यवस्थित करें ।

1. चरण सिंह
2. वी. पी. सिंह
3. एच. डी. देवेगौडा
4. पी. वी. नरसिम्हा राव

- (a) 2, 1, 3, 4 (b) 1, 3, 4, 2
(c) 2, 3, 1, 4 (d) 1, 2, 4, 3

28. नीचे दो कथन दिए गए हैं, जिसमें से एक को अभिकथन (A) तथा दूसरे को कारण (R) कहा गया है ।

अभिकथन (A) : खादर मिट्टी, बाँगर मिट्टी की तुलना में अधिक उपजाऊ होती है ।

कारण (R) : खादर नई जलोढ़ मिट्टी है जिसमें महीन कणों की सांद्रता अधिक और कंकड़ ग्रन्थियाँ कम होती हैं ।

नीचे दिए गए कूट में से सही उत्तर चुनें :

कूट :

- (a) (A) असत्य है, परन्तु (R) सत्य है
(b) (A) सत्य है, परन्तु (R) असत्य है
(c) (A) और (R) दोनों सत्य हैं, (R), (A) की सही व्याख्या है
(d) (A) और (R) दोनों सत्य हैं, परन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है

29. जब लेड नाइट्रेट पावडर को एक क्वथन नली में गरम किया जाता है, भूरे रंग की फ्यूम निकलती है, ये फ्यूम है

- (a) NO (b) PbO
(c) NO₂ (d) O₂

30. रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए ।

- AI, EO, IU, _____, UE
(a) OA (b) UA
(c) OU (d) OI

Part – II / भाग – II

Persian / पर्शियन

34. موضوع کتاب "قانون" مولف ابو علی سینا است :

- (a) طب
- (b) ریاضیات
- (c) منطق
- (d) حکمت

35. کشف الحجب نوشته شده بود در قرن :

- (a) هفتم صدی هجری
- (b) ششم صدی هجری
- (c) چهارم صدی هجری
- (d) پنجم صدی هجری

36. دار الفنون کجا واقع است-

- (a) قم
- (b) اصفهان
- (c) تهران
- (d) شیراز

31. دندان او چون مروارید است

در جمله بالا "دندان" چیست ؟

- (a) وجهه شبه
- (b) ادات تشبیه
- (c) مشبه
- (d) مشبه به

32. پروین اعتصامی در کدام سال چشم از جهان فانی بر بسته بود

- (a) ۱۲۸۵
- (b) ۱۲۹۰
- (c) ۱۳۲۰
- (d) ۱۳۱۳

33. جنگ رستم با سهراب و کشته شدن سهراب اتفاق افتاد در دوره

- (a) کیخسرو
- (b) کیکاؤس
- (c) کیومرث
- (d) جمشید

40. واژه ای که اسم یا ضمیر را توصیف می کند

(a) مفعول

(b) صفت

(c) فعل

(d) فاعل

41. طبقات ناصری مشتمل است بر

(a) چهل طبقات

(b) بیست و سه طبقات

(c) ده طبقات

(d) بیست طبقات

42. تاریخ فیروز شاهی تکمله ای است از :

(a) طبقات ناصری

(b) پنج نام

(c) تاج المآثر

(d) بحر الانساب

37. موضوع "مهر نیم روز" است

(a) تاریخ خانواده گورکانیان هند

(b) تذکره صوفیاء

(c) تاریخ شعر و ادب فارسی

(d) تذکره شعراء

38. "تنقید شعر الجم" یکی از کارنامه های تحقیقی و انتقادی است از :

(a) حافظ محمود شیرانی

(b) قاضی عبد الوود

(c) عبد الوهاب قزوینی

(d) سعید نفیسی

39. آندرام مخلص در شعر تنبج کرده است از :

(a) چندر بھان برهمن

(b) قدسی مشهدی

(c) بیدل

(d) غنی کشمیری

43. معنی دنبال گشتن چیست؟

- (a) پیچھا کرنا
- (b) غصہ کرنا
- (c) تھک جانا
- (d) ڈھونڈھ لینا

44. عطار کی از مریدان است :

- (a) شیخ مجد الدین بغدادی معروف بہ خوارزمی
- (b) شهاب الدین شہروردی
- (c) ابو سعید ابی الخیر
- (d) محمد بن منور

45. بنای نظم شاہنامہ کدام زمان انداختہ شد؟

- (a) غزنویان
- (b) سامانیان
- (c) ہنئی منشیان
- (d) ساسانیان

46. نام تفسیر بی نقط قرآن فیضی چیست؟

- (a) بدیع الکلام
- (b) سواطع الالہام
- (c) جواہر الکلام
- (d) نوادر الکلام

47. خیام رسالہ جبر و مقابلہ را نوشتہ

- (a) بزبان عربی
- (b) بزبان پہلوی
- (c) بزبان فارسی
- (d) بزبان ہندی

48. "آرد نمائد" بکار بردہ است در :

- (a) گلستان سعدی
- (b) چہار مقالہ
- (c) تاریخ بلغمی
- (d) قانون مسعودی

49. محتوی "ریاض الانشاء" چیست ؟

(a) مکتوبات

(b) تاریخ

(c) ملفوظات

(d) قصائد

50. "اخلاق الاشراف" آثاری است از :

(a) عبیدزاکانی

(b) میر علی شیرنوائی

(c) جلال الدین دوانی

(d) حسین واعظ کاشفی

51. اسم نویسنده "سبک شناسی" چیست

(a) بہار مشہدی

(b) ایرج افشار

(c) قزوینی

(d) شیرانی

52. "نہ حر کہ بقامت مہتر بقیمت بہتر"

ترجمہ درست را نشان دہید

(a) ہر شخص جو قامت میں بڑا ہے (ضروری نہیں کہ)

قیمت میں زیادہ ہو

(b) ہر شخص جو قامت میں بڑا نہیں، قیمت میں بڑا نہیں

(c) ہر شخص جو قامت میں بڑا نہیں ضروری نہیں کہ قیمت میں زیادہ نہ ہو

(d) ان میں سے کوئی نہیں

53. اولین داستان کوتاہ "فارسی شکر است" بہ طبع رسید در مجلد

(a) شفق سرخ

(b) ہفت بہار

(c) جبل المتین

(d) کاوہ

54. قاطع برہان نوشتار کیست ؟

(a) مرزا جان جاناں

(b) مرزا غالب

(c) میرزا بیدل

(d) میرزا سودا

55. رشید الدین و طواط صاحب دیوان رسائل گردید در دربار :

(a) سلطان محمد خدا بنده

(b) رشید الدین فضل الله

(c) علاء الدین خوارز شاه

(d) التمز خوارز شاه

56. شراب خورده و خوی کرده روی پچمن

که آب روی تو آتش در ارغوان انداخت

درین بیت صنعت را نشاندهی کنید

(a) تلمیج

(b) ایهام

(c) تجنیس

(d) تشبیه

57. اسیر ، دیوار و عصیان مجموعه شعری کیست ؟

(a) فریدون تولی

(b) مهدی اخوان ثالث

(c) پروین اعتصامی

(d) فروغ فرخ زاد

58. توانا بود هر که دانا بود ز دانش دل پیر برنا بود

این شعر از کجا است

(a) مثنوی معنوی

(b) شاهنامه

(c) گلستان

(d) بوستان

59. دانشوری که امتیازات فکر اقبال را کشف کرده

(b) نکلن

(b) فتر جیرلد

(c) سر تومس آرنلده

(d) سر سید احمد خان

60. کتاب اسرار التوحید درباره چه کسی تالیف نموده است ؟

(a) سنائی غزنوی

(b) ابوسعید ابوالخیر

(c) عمر خیام

(d) علی مریزی

64. "منتخب اللباب" در زمان کدام پادشاه تالیف شد؟

(a) اورنگ زیب

(b) شاہ جهان

(c) اکبر

(d) ہمایون

65. پادشاہ سخن رعایا راشنید و شاد شد
ترجمہی درست این جملہ را نشان دهید :

(a) پادشاہ نے رعایا کی بات نہ سنی اور نہ خوش ہوا

(b) پادشاہ نے رعایا کی بات نہیں سنی اور خوش ہوا

(c) پادشاہ نے رعایا کی بات سنی اور خوش نہیں ہوا

(d) پادشاہ نے رعایا کی بات سنی اور خوش ہوا

61. کدامیک از آثار امیر خسرو در نثر نوشته شده است؟

(a) بقیہ ثقیہ

(b) خزان الفتوح

(c) نہ سپہر

(d) مفتاح الفتوح

62. "ایران مکتب خانہ ہندوستان است در آنجا کسب کمال می کنند تا در

ہندوستان بکار برند۔"
این عبارت از کدام کتاب مأخوذ است؟

(a) طبقات ناصری

(b) منتخب التواریخ

(c) مآثر الامراء

(d) مآثر رحیمی

63. ولادت اصفہر مرزو سرکشی اہریمن بیان شدہ است در کتاب :

(a) خداینامک

(b) یادگار زیران

(c) دینکرت

(d) بند ہشتن

66. رابعہ قزدارى ہمعصر بود :

(a) رودکی

(b) ابوشکور بلخی

(c) عنصری

(d) فرخی

67. زادگاه بوعلی شاه قلندر است :

(a) لاہور

(b) دولت آباد

(c) دہلی

(d) پانی پت

68. شہنوی "تحفۃ العراقرین" سرودہ کیست ؟

(a) ظہیر فاریابی

(b) خاقانی

(c) انوری

(d) عسجدی

69. تعداد اشعار دقیقہ در شاہنامہ چقدر است

(a) ۵۵۵

(b) ۱۵۰۰

(c) ۹۹۹

(d) ۱۰۰۰

70. مؤلف اخبار الاخیار فی اسرار الابرار را نام ببرید :

(a) حسن مجذوب

(b) شیخ عبدالحق محدث

(c) نصیر الدین محمود چراغ دہلی

(d) بندہ نواز گیسو دراز

71. ترجمہ درست جملہ زیر را نشان زد کنید :

"جنگہای در خراسان روی داد"

(a) خراسان میں جنگیں شروع ہو گئیں

(b) اصفہان میں جنگیں شروع ہو گئیں

(c) خراسان میں جنگیں شروع نہیں ہوئیں

(d) تہران میں جنگیں شروع ہو گئیں

72. "قصہ رنگ پریدہ" اولین منظومہ ای است از :

(a) پروین اعتصامی

(b) نادر نادر پور

(c) نیما یوشج

(d) فروغ فرخزاد

77. دیوان نہایتہ الکمال سرودہ شدہ است در مدح :

(a) سلطان جلال الدین خلجی

(b) سلطان علاء الدین خلجی

(c) سلطان غیاث الدین تغلق

(d) بغرا خان

78. میان فرماں روا یاں ذیل کدام فرمانروا ممدوح حافظ نیست ؟

(a) نصر بن احمد سامانی

(b) شاہ ابواسحق ابنجو

(c) شاہ شجاع

(d) شاہ منصور

79. امیر علی شیر نوائی در شعر تخلص می کرد :

(a) سوزنی

(b) عمادی

(c) جیبانی

(d) فانی

73. "اندک اندک خیلی شود" ترجمہ درست اردو را نشان بدھید

(a) دھیرے دھیرے چلنا مفید ہوتا ہے

(b) دھیرے دھیرے زیادہ ہوتا ہے

(c) تھوڑا تھوڑا بہت ہوتا ہے

(d) قطرہ قطرہ بہت ہوتا ہے

74. بحر متقارب از تکرار کدام جزو حاصل می شود

(a) مفاعیلین

(b) مستقعلن

(c) فاعلاتن

(d) فعلن

75. غنی کشمیری کی از معاصرین بودہ است :

(a) نظیری

(b) عرفی

(c) صائب تبریزی

(d) فیضی

76. در کدام بیت صنعت تشبیہ بکار برده است

(a) اگر جز بکام من آید جواب من و گرز و میدان و

افراسیاب

(b) خشت اول گر نہد معمار کج تاثیر می رود دیوار کج

(c) شب افروزی چو مہتاب جوانی سیہ چشمی چو آب زندگانی

(d) روز محشر کہ جانگداز بود اولین پرشش نماز بود

80. زبان پهلوی شانه ای از

(a) پارسی قدیم

(b) اوستائی

(c) عبرانی

(d) سامی

81. "فوائد الفوائد" مجموعه ای است از ملفوظات :

(a) شرف الدین احمد یحیی منیری

(b) نظام الدین اولیاء

(c) خواجہ معین الدین چشتی

(d) خواجہ نصیر الدین چراغ دہلی

82. اشعار شاہنامہ فردوسی درجہ بحر سرودہ شدہ اند

(a) مضارع

(b) رمل

(c) متقارب

(d) هزج

83. ترجمہ درست جملہ زیر کد این است

"نظام الدین اولیاء کا مزار دہلی میں ہے"

(a) آرامگاہ نظام الدین اولیاء در دہلی وقوع دارد

(b) مزار نظام الدین اولیاء در آگرہ وقوع دارد

(c) مزار نظام الدین اولیاء در دہلی وقوع ندارد

(d) مزار نظام الدین اولیاء در لاہور وقوع دارد

84. کلمہ ای کہ حالت وزمان را نشان می دهد

(a) ضمیر

(b) اسم

(c) صفت

(d) فعل

85. مجالس النقائس نوشتہ شدہ بود در زبان

(a) پشتو

(b) فارسی

(c) عربی

(d) ترکی

86. نظامی عروضی چہار مقالہ را معنون کردہ است بنام ؟

- (a) ابراہیم غزنوی
(b) بہرام غزنوی
(c) ابوالحسن حسام الدین علی
(d) ملک شاہ سلجوقی

88. نظیری نشاپوری در غزل تتبع کرده است از :

- (a) حافظ شیرازی
(b) حسن دہلوی
(c) امیر خسرو
(d) سعدی شیرازی

87. جملہ زیر را بادقت بخوانید و بزبان اُردو ترجمہ بکنید

"مردم آزاری را حکایت کنند کہ سنگی بر سر صالحی کرد۔"

89. اولین شاعر فارسی کہ دیوان مرتب کرده است

- (a) حنظلہ بادغیسی
(b) محمد بن وصیف
(c) حکیم ابو حفص سغدی
(d) یعقوب بن لیث

(a) ایک ظالم نے ایک قصہ سناتے ہوئے ایک نیک شخص کے سر پر پتھر سے حملہ کیا

(b) ایک مظلوم کا قصہ بیان کیا جاتا ہے کہ اس نے ایک درویش کے سر پر پتھر مارا

(c) ایک ظالم نے قصہ سنایا کہ اس کے سر پر ایک صالح نے پتھر مارا

(d) ایک ظالم کا قصہ بیان کرتے ہیں کہ اس نے ایک نیک شخص کے سر پر پتھر مارا

90. اسم کامل عرفی بود :

- (a) افضل الدین محمد
(b) اوحید الدین محمد
(c) جلال الدین محمد
(d) جمال الدین محمد

94. ترجمہ درست بیت زیر را نشان زد کنید:

دلَم در عاشقی آواره شد، آواره تر بادا

تتم از بی دلی بی چاره شد، بی چاره تر بادا

(a) میرا دل عاشقی میں آوارہ نہیں ہوا وہ آوارہ ہو جائے،
میرا تن دل کے جانے سے بیچارہ ہو چکا ہے مزید
بیچارہ نہ ہو

(b) میرا دل عاشقی میں آوارہ ہو گیا ہے مزید آوارہ ہو جائے،
میرا تن دل کے جانے سے بیچارہ نہیں ہوا

(c) میرا دل عاشقی میں آوارہ ہو گیا ہے، مزید آوارہ ہو جائے
اور میرا جسم جو دل کے جانے سے بے چارہ ہو گیا
ہے۔ مزید بیچارہ ہو جائے

(d) میرا دل عاشقی میں آوارہ ہو گیا ہے، وہ مزید آوارہ نہ ہو،
میرا تن دل کے جانے سے بیچارہ ہو چکا ہے مزید
بے چارہ ہو جائے

95. اگر دو کلمہ در صورت یکساں باشد و در معنی متفاوت، چه می گویند؟

(a) تجنیس ناقص

(b) تجنیس مکرر

(c) تجنیس تام

(d) تجنیس زائد

91. گر بریزی بحر را در کوزه ای چند گنجد قسمت یک روزه ای

در بیت بالا معنی "قسمت" است:

(a) فراوان (b) ٹکڑا

(c) حصہ (d) تعداد

92. "پروین دختر ساسان" چیست؟

(a) نمایشنامه

(b) تاریخ شاهان ساسانیان

(c) مجموعہ داستان کوتاہ

(b) زمان

93. بیت زیر مال کدام شاعر است؟

نازش سعدی بمشت خاک شیراز از چہ بود
گر نمی دانست کہ باشد مولد و ماوای من

(a) قدسی مشہدی

(b) عرفی شیرازی

(c) سعدی شیرازی

(d) حافظ شیرازی

96. ترجمہ درست فارسی این جملہ کدام است ؟

میں اپنی والدہ کو یاد کر کے رویا

(a) مادرم را یاد کرده شاد شدم

(b) مادرم را یاد کرده نگر یستم

(c) مادرم را یاد کرده گر یستم

(d) پدرم را یاد کرده گر یستم

99. رکن اصلی بحر رمل مثنوی را نشاندهی کنید

(a) مفاعیلن هشت بار در یک شعر

(b) مقفعلن هشت بار در یک شعر

(c) فعولن هشت بار در یک شعر

(d) فاعلاتن هشت بار در یک شعر

100. جملہ زیر را بخوانید و بزبان فارسی ترجمہ کنید

"زینب کلثوم سے بڑی ہے۔"

(a) کلثوم بزرگتر از زینب است

(b) کلثوم از زینب بزرگ است

(c) زینب بزرگتر از کلثوم است

(d) زینب از کلثوم بزرگوار است

97. تاریخ تولد و جای تولد مولانا روم چیست ؟

(a) سمرقند ۶۰۳ هجری

(b) بلخ ۶۰۴ هجری

(c) ہرات ۵۹۵ هجری

(d) قونیہ ۶۱۸ هجری

101. گویندہ بیت زیر را نشان بدهید

هان ای دل عبرت بین از دیدہ نظر کن ہان

ایوان مدائن را آئینہ عبرت دان

(a) امیر معزی

(b) ظہیر فاریابی

(c) انوری

(d) خاقانی

98. فخر الدین ابراہیم عراقی بہ شیوہ حدیقہ سنائی شہوی ساختہ است بنام :

(a) عقل نامہ

(b) عشاق نامہ

(c) گلشن راز

(d) حدیقہ عشرت

105. فیضی در دربار اکبر شاہ بہ رتبہ ملک الشعرائی رسید در سال :

(a) ۹۹۸ھ

(b) ۹۹۶ھ

(c) ۹۹۱ھ

(d) ۹۹۳ھ

106. طالب آلی ملک الشعرائی کدام پادشاہ تیموری بودہ است ؟

(a) اورنگ زیب

(b) ہمایون

(c) شاہ جہاں

(d) جہانگیر

107. ترجمہ درست فارسی این جملہ "سمندر کو کوزہ میں مت ڈالو"

(a) چشمہ را بکوزہ میریزی

(b) سمندر را بکوزہ میریز

(c) سمندر را بکوزہ ریزی

(d) سمندر را بکوزہ ریزی

108. جنگ نہاوند رخ داد در سال

(a) ۱۲ھ

(b) ۱۳ھ

(c) ۲۱ھ

(d) ۱۴ھ

102. "آمد سحری ندا ز میخانہ ما"

ترجمہ درست از زیرین بیاورید

(a) صبح میرے میخانے سے ندا نہیں آئی

(b) سہ پہر میرے میخانہ سے ندا آئی

(c) صبح ہمارے میخانے سے آواز آئی

(d) شام ہمارے میخانہ سے ندا آئی

103. اسم کامل سنائی چہ بود ؟

(a) جمال الدین

(b) ابوالمجد مجدود بن آدم

(c) ابو عبد اللہ جعفر بن محمد

(d) ابو القاسم حسن

104. پروین اعتصامی ادبیات فارسی و عربی را نزد چہ کسی فراگرفتہ بود ؟

(a) نزد علی محمد

(b) نزد مادر

(c) نزد پدر

(d) نزد مدرس

112. در مصرع زیر ترجمہ درست را نشان بدهید :

"زمین شورہ سنبل بر نیارد"

- (a) بنجر زمین سنبل نہیں اُگاتی ہے
- (b) زرخیز زمین سنبل نہیں اُگاتی ہے
- (c) بنجر زمین میں سنبل نہیں ہوئی جاتی ہے
- (d) بنجر زمین میں سنبل سوکھ جاتی ہے

109. "مجھے گڈھے میں ڈالا گیا" درست ترجمہ فارسی را نشان بدهید :

- (a) مرا در چاہ خوابہ انداخت
- (b) مرا در چالہ خوابہ انداخت
- (c) مرا در چاہ افتاد
- (d) مرا در چالہ انداختہ شد

110. "شہر یار نہ تنہا افتخار ایران ، بلکہ افتخار شرق است"

این جملہ چہ کسی گفتہ بود ؟

113. خطِ مِخنی نوشتہ می شد

- (a) از پائین بہ بالا
- (b) از بالا بہ پائین
- (c) از چپ بہ راست
- (d) از راست بہ چپ

(a) ملک الشعراء بھار

(b) عارف قزوینی

(c) جلال آل احمد

(d) سعید نفیسی

114. کلیم کاشانی وفات یافت در :

- (a) کشمیر
- (b) آگرہ
- (c) کاشان
- (d) ہمدان

111. صبح بر خیر تا موفق شوی

این جملہ را بزبان اُردو ترجمہ کنید و درست را انتخاب کنید

(a) صبح سویرے اٹھو اور کام کرو

(b) صبح کو سویرے اٹھنا چاہیئے

(c) صبح اٹھو اور کامیاب رہو

(d) صبح اٹھو تاکہ کامیاب ہو

115. اولین شخصی کہ فن داستان کوتاہ نویسی اروپائی را بہ ادبیات

فارسی معرفی کردہ است، کی بود؟

(a) صادق چوبک

(b) صادق ہدایت

(c) جمالزادہ

(d) محمد حبازی

118. جہانگیر کد ام یک از اینہار ابد ر بار طلب کردہ بود؟

(a) غنی

(b) نظیری

(c) عرفی

(d) فیضی

116. یونیورسٹی میں آج چھٹی ہے

این جملہ را بزبان فارسی ترجمہ کنید :

(a) دانشگاه امروز تعطیل است

(b) دانشگاه امروز تعطیل بود

(c) دانشگاه امروز بستہ ہے

(d) دانشگاه باز نیست

119. موضوع باب اول بوستان سعدی چیست؟

(a) عدل و تدبیر و رای

(b) فضیلت رضا

(c) عشق و مستی و شور

(d) فضیلت احسان

117. علم بدیع عبارت است از

(a) در باب توضیح لغت

(b) علم آرایش سخن

(c) میزان سخن منظوم

(d) شناختن احوال انواع قوافی

120. پادشاہ اشکانی بلاش سوم معروف بودہ است برای :

(a) موسیقی

(b) شعر گوئی در زبان پهلوی

(c) مبارزت با ساسانیان

(d) احیای کتاب اوستا

SPACE FOR ROUGH WORK

रफ़ कार्य के लिए स्थान

SPACE FOR ROUGH WORK

रफ कार्य के लिए स्थान

DO NOT OPEN THIS QUESTION BOOKLET UNTIL YOU ARE TOLD TO DO SO.

2025

Question Booklet Bar Code Serial No.

प्रश्न-पुस्तिका बार कोड क्रम संख्या

1300105

CODE : BIRU-28

SUBJECT : GENERAL STUDIES AND PERSIAN

Part – I : General Studies : Q. Nos. 1 to 30

Part – II : Persian : Q. Nos. 31 to 120

Time : 2 Hours

Max. Marks : 150

Write your Roll Number
in the box

In numbers

In words

--	--	--	--	--	--	--	--

--

To mark Answer use **Black Ball-Point Pen** only.

Candidate must read all the instructions carefully before writing the answers on the OMR Answer-Sheet.

You are to mark all your answers on the **OMR Answer-Sheet only**. After the examination is over, handover the **OMR Answer-Sheet to the Invigilator** and receive candidate's copy (Blue) from the invigilator.

Signature
of
Invigilator

IMPORTANT INSTRUCTIONS

1. Answer **all** questions. All questions carry equal marks. OMR Answer-Sheet and Question Booklet which carry same Bar Code Serial Number, are kept together inside a sealed transparent polythene packet.
 2. **Immediately after opening the transparent sealed polythene packet, again check that the Printed Bar Code Serial Number of Question Booklet and OMR Answer-Sheet is same and all the pages are printed properly. If the Printed Bar Code Serial Number of Question Booklet and OMR Answer-Sheet is not same or there is any other discrepancy in it, return it to the Invigilator and get another sealed polythene packet of Question Booklet and OMR Answer-Sheet.**
 3. **Only after ensuring that the printed Bar Code Serial Number of the Question Booklet and OMR Answer-Sheet is same,** candidate has to indicate the correct Roll Number, Subject and Subject Code on the OMR Answer-Sheet at the specified place, otherwise the OMR Answer-Sheet will not be evaluated and the candidate will be solely responsible for it.
 4. Do not write anything on the cover page of the Question Booklet except Roll Number. Use the space for rough work given in the last two pages of the Question Booklet.
 5. **This Question Booklet contains 120 questions.** Each question has **four (4)** options which are given below the questions. Only one option is correct out of the four. You are required to darken the circle corresponding to the alternative which you consider to be the correct or most appropriate answer in the OMR Answer-Sheet by **Black Ball-Point Pen**.
 6. In this Question Booklet, all questions of Part – I are printed in both English and Hindi languages. In case of any ambiguity in the bilingual (English/Hindi) question, the English version of the question shall prevail.
 7. **Penalty for wrong answers :**
THERE WILL BE PENALTY FOR WRONG ANSWERS MARKED BY A CANDIDATE IN THE OMR ANSWER-SHEET.
 - (i) There are four alternatives for the answer to every question. For each question for which a wrong answer has been given by the candidate, **one-third** of the marks assigned to that question will be deducted as penalty.
 - (ii) If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a **wrong answer** even if one of the given answers happens to be correct and there will be same penalty as above to that question.
 - (iii) If a question is left blank, i.e., no answer is given by the candidate, there will be **no penalty** for that question.
- Note :** Please check that the Bar Code Serial Number printed on the Question Booklet and the OMR Answer-Sheet is same, in case of any discrepancy in it, get it changed with another set of sealed polythene packet of Question Booklet and OMR Answer-Sheet.

ध्यान दें : अनुदेशों का हिन्दी रूपांतर इस प्रश्न-पुस्तिका के प्रथम पृष्ठ पर छपा है।